

Ett med naturen

Naturälskare från hela världen vallfärdar till Sjögetorp.

Det regnar. Dropparna faller lätt mot trädens lövverk med ett stillsamt smattrande ljud och bildar ett sirligt filter ljusår från instagram. Ett djupt andetag av frisk, omisskännlig svensk natur. Eller urnatur, om man så vill.

Det kan behövas. Vår värdinna Ulrika Krynitz bestämmer sig nämligen för att hoppa upp på sin gamla kärring-racer av märket Monark i stället för att utnyttja vårt erbjudande om skjuts. Iförd full regnkläds-mundering cyklar hon nu bara några meter framför oss likt ett jagat villebråd, påtagligt stressad av att ha en skramlande jeep i hasorna. Nedför en backe, uppför en backe, och via en grind in i själva hjärtat av skogsremitaget Urnatur.

Vi har fått sällsynt tillstånd att köra in med bil – tanken är att man ska inleda sin vistelse med en promenad och lämna civilisationen bakom sig. Ulrika ställer cykeln och mellan två snabba andetag med nöd och näppe lyckas klämma fram ett "Välkomna till Urnatur!"

Vi ser oss om en gång. Och en gång till, och hinner lagom fråga oss "Välkomna till vad?", innan vi får syn på den första stugan. Byggt helt i timrat trä med plåttak, halvt gömd, omsluten av skuggande furor. Bara ett 30-tal meter därifrån

bakom några enar och höga tallar går en spiraltrappa som stegar sig rakt upp i luften... till en stor trädkoja prydd med snickarglädje och stora fönster. Ur skorstenensröret puffar det rök från den tända kaminen. Miljön är som hämtad ur ett reportage om mästefotografen Mattias Klums oför-trutna jakt på ännu ett omslag till National Geographic från någon avlägsen biotop på Sumatra, Borneo eller Galápagos. Man skulle också med lite fantasi kunna tänka sig att det är just här som de kramgoa Star Wars-figurerna mogwaierna har sin hemvist.

Men det här är en urskog utanför Ödeshög.

DET ÄR ELVA ÅR SEDAN Ulrika Krynitz och Håkan Strotz kvistade den första furan på resan mot färdigställandet av sitt miljömedvetna mastodontprojekt Urnatur skogsremitage, som öppnade för sju år sedan. Två pionjärer inom ekoturism då, levande måttstockar inom den internationellt stadigt växande branschen i dag.

Därför kom det knappast som någon överraskning att de kammade hem Grand travel awards Ekoturismpris 2012, eller att tyska giganten Der Spiegel rankar Urnatur som ett av Sveriges vassaste gröna resmål. Snarare är de bara ännu två kvitton på att parets genuina livsfilosofi och affärsidé

ligger helt rätt i tiden. Alla är nöjda. Snart även Ulrika och Håkan.

Håkan som bara hinner säga ett kort hej innan han måste bege sig till Stockholm där han ska medverka i ett event om grön turism på Centralstationen.

– Helst håller jag mig här på gården, men ibland måste man ut och visa sig bland vanligt folk, säger han med ett måttligt självkritiskt skratt.

Det är frestande farligt lätt att tro att Håkan Strotz och Ulrika Krynitz är ett praktexempel på bakåtsträvande grönavägare. En fördom som inte kunde vara mer fel. På Urnatur är det full fart framåt som gäller. Här möts man av framtiden inte dåtiden, med naturen som ett självklart nav i verksamheten, ja, i hela existensen.

– Vi är inget vidare på att prisa oss själva. Vi fick en utmärkelse i Tyskland som ett av de 100 bästa hotellen i Europa, och som ett av de tio bästa i vår kategori. De skickade en lapp som vi kunde sätta upp, men jag vet inte om vi vill gå ut med det. Folk som hittar hit får skaffa sig sin egen uppfattning. Vi pratar inte en massa om att allt är ekologiskt hållbart och närproducerat, för oss är det så självklart. Men det har skett en stor förändring. För fem år sedan var vi lite udda och konstiga och folk undrade hur

det gick med vår "stenåldersby", men i dag är alla som är någorlunda insatta överens om att klimatförändringarna är ett allvarligt problem som vi måste ta itu med. Åtminstone är det så bland de företag som kommer hit och konfererar. Vi hör ju inte vad de pratar om, men vi uppfattar att det snackas mycket miljö och miljöstrategi, och det känns förstås positivt att de använder sig av vår miljö för att få rätt mindset för att diskutera sådana frågor.

HÅKAN ÄR DEN UTÅTRIKTADE jägmästaren, naturskoleläraren, idésprutan och praktikern som inte har något emot att ge sig på nya till synes omöjliga projekt, och Ulrika biologen, konstnären, visionären och realisten. Ah, sanningen att säga så är de lite av allt båda två, en perfekt symbios som funnit sitt rätta element: Holavedskogen några kilometer utanför Ödeshög.

– Vi hade en lång startsträcka. Håkan jobbade som naturskolelärare på Omberg och jag hade startat ett litet textildesignföretag. Sedan hade vi våra gemensamma intressen för överlevnad, hantverk, vilda växter, djur, gård, självhushållning och allt vid sidan av.

Ganska omgående efter att Håkan startade eget med kurser i hantverk och överlevnad under namnet Urnatur >

» Vi ser oss om en gång. Och en gång till, och hinner lagom fråga oss 'Välkomna till vad?', innan vi får syn på den första stugan. Byggt helt i timrat trä med plåttak, halvt gömd, omsluten av skuggande furor.«

No surprise the recently added Tree houses – one double and one family – has been a success. The feeling of sitting, sleeping, snoring in a birds nest makes many visitors prefer to stay inside observing the surroundings from above.

strömmade det in förfrågningar om events från företag och privatpersoner. Efter en tids pendlande till Omberg beslöt han sig för att göra något på hemmaplan. Eremitaget började ta form.

– Till en början var det mycket överlevnad, att övernatta i en granriskoja och mycket sådant. Då inser man ganska snart att det här inte är någon allemansgrej. Vissa tycker att det är kul, men ganska många vill ha komfort och sova i en skön säng efter en dag i skogen, så då tänkte Håkan att då får han väl bygga en stuga. Samtidigt fick han en anledning att prova på att timra, något han tycker att alla män bör göra någon gång i livet, haha.

Sagt och gjort. En stuga blev bygglov för tio, och så satte Håkan igång.

– Det här var början på 2000-talet, så kom den ena stugan efter den andra och plötsligt blev man varse att, ja just det, någon ska städa och bädda, och någon ska laga mat, så det får väl bli jag då. Vi var nyblivna småbarnsföräldrar så det

med ramlökssmör och en salig blandning på rödbeta, jordärtskocka, svamp och solrosfrön. Och till det en flaska Racolto cabernet sauvignon. Ekologiskt naturligtvis.

Smakerna är sagolika. Rustikt, hemlagat, sunt med en kryddning som framhäver de naturliga smakerna. Stämningen gör naturligtvis sitt till. Till efterrätt bjuds vi en ljuvligt len pannacotta med fruktkompott. En perfekt avslutning på middagen.

Ulrika kommer ut och slår sig ner. Vi börjar prata om den filosofi som ligger till grund för Urnatur skogseremitage.

– Det tog ett tag innan konceptet spred sig och vi fick folk att förstå vad vi jobbade med, och jobbar för. Tanken är ju att verksamheten utgår från gården och att vi använder oss av det gården bjuder. Vi serverar bara eget lammkött, och så långt det går egenodlade grönsaker och örter och egna ägg. Sedan kompletterar vi förstås, men gården är basen.

– Vi är väldigt intresserade av naturvård och biologisk mångfald, och genom att leva av och på en gård – som man

ULRIKA KRYNITZ

» Vi fick en utmärkelse som ett av de 100 bästa hotellen i Europa, och som ett av de tio bästa i vår kategori. De skickade en lapp som vi kunde sätta upp, men jag vet inte om vi vill gå ut med det. Folk som hittar hit får skaffa sig sin egen uppfattning.«

var inte så att vi har haft en plan som vi följt slaviskt, utan utvecklingen av verksamheten har skett successivt med naturen som en röd tråd i allt vi tagit oss för.

Det har blivit dags att smaka på Ulrikas kulinariska färdigheter. Vi hukar oss och stiger in genom den låga dörren in i matsugan. Bakom ett skynke slamrar det, fräser och småpratas. Ulrika har kvällen till ära hjälp av dottern Siri, som nyligen gick ut gymnasiet och jobbat på gården sedan dess, bortsett en sejour i Berlin.

Brasan i den öppna spisen värmer och torkar de blöta kläderna på kroppen. Stearinljusens lågor fladdrar i självdraget och sprider ljus i dunklet. Efter en stund kommer Siri in med en hög glaskaraff med vatten som hon ställer mitt på bordet.

– Varsågoda, björksav!

Ja, vad annars. Vi håller upp varsitt glas och smakar av. Den friska, lätt söta smaken är inte dum alls. I ett blindtest hade man kanske tagit det för sockervatten, men blotta vetenskapen om att varena droppe har värkts ut från en snittad björk gör att man dricker med värdighet, och måtta. En stund senare får vi äntligen reda på vad som dolts bakom dofterna som retat vår hunger bakom köksdraperiet. På rejäla tallrikar serveras vi gårdens egna lammfärsbiffar

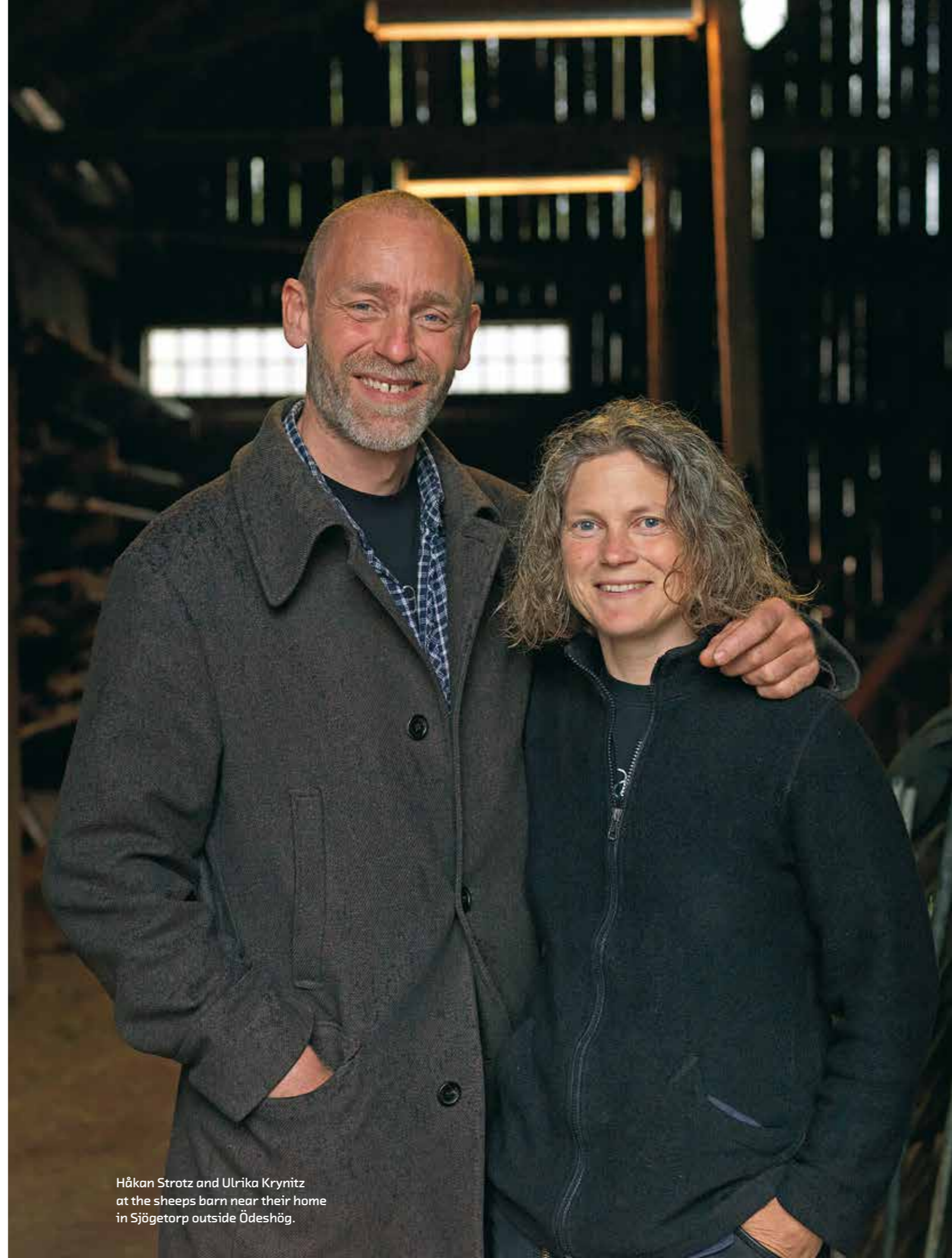
i dag säger är för liten för att kunna leva av – så gör vi en insats för båda dessa intressen. Och tack vare det har vi skapat en miljö som lockar gäster från hela världen, och i bästa fall kan påverka dem att också tänka lite kring hur vi lever och hur vi hushåller med våra resurser i dagens samhälle. Det blir en vinn-vinn.

Vilka är det som hittar hit?

– I början trodde vi att det skulle vara mest naturmänniskor, men det är väldigt blandat. Alla möjliga företag, och så privatpersoner som ofta har ett unikt intresse och är väldigt pålästa och engagerade så det är väldigt kul.

När började ni förstå att det här var något ni kunde leva på?

– I början var det många... Man kollade till höger och vänster hur andra gjorde, bland annat var det många som sa att utan tv och toalett på rummet kan ni glömma att någon kommer att komma hit. Man ska lyssna på andra men ta sina egna beslut det har vi lärt oss, så vi har väl ändå trott på det här. Alltså, vi har ju jobbat många år utan lön, och har hela tiden lagt in allt vi får i nya projekt i gården, men vi är ju entusiasterna båda två så pengar har aldrig varit ett tema eller ett egentligt problem. Vi har gjort det här för att vi tycker att det är så himla kul. Det har vuxit fram och i efterhand mera ▶

Håkan Strotz and Ulrika Krynitz
at the sheeps barn near their home
in Sjägetorp outside Ödeshög.

urnatur

sett att "det här kan man göra något av" och "det här blev ju klockrent", och på det viset utvecklade och breddade oss.

Att ni har utedass och ingen el och ingen tv har snarare blivit en exklusiv detalj?

- Ja, folk uppskattar att komma bort från allt, och där märker man stor skillnad mellan olika gäster vi har. Någon som kommer från New York, där det här är så långt från vardagen, uppskattar det här ännu mer än någon som kommer från Motala där det ändå är samma natur. Men vi hade en gäst från Tranås som tyckte att "Wow stjärnhimlen!" Inte ens i lilla Tranås ser man stjärnorna för att det aldrig blir riktigt mörkt. Det är andra saker som fascinerar människor är vad man tror på förhand. Det totala mörkret, tystnaden...

Varifrån kommer era gäster?

- Från hela Sverige, och hela världen, men internationella gäster kommer framför allt från USA, Schweiz och Tyskland. Vissa enbart för att stanna här i några dagar.

Vad tänker du då?

- Det är ju häftigt, samtidigt som det är dubbelt. Om man nu ska jobba med ekoturism så är ju miljöaspekten dubbel när det gäller långväga gäster. Men ofta kommer de till Sverige av någon annan anledning så har de läst om oss och försöker kombinera det.

Har ni haft några bakslag, trädhus som rasat ner eller eldsvådor?

- Nej, gudskelov har vi klarat oss bra. Den stora ångesten vi har är över att folk i dag är så väldigt ovana vid att hantera kniv, yxa och eldar, så på så vis är det här en farlig miljö, särskilt i kombination med alkohol. Det har varit ett par "nästanolyckor".

Vad då - yxkastning mitt i natten?

- Till exempel har det hänt att man ställt fotogenlampan på en brinnande kamin, eller att man hängt upp lyktan mot träväggen.

Aj då. No offence, men vad gör era gäster när de är här?

- Ja, det är ju det som är kruxet, och tjuvningen. Vi har ju massa spännande utflyktsmål i närheten, men våra gäster vill bara stanna här. Och det är väl i och för sig det vi går ut med på hemsidan, att man kan komma hit och bara vara, landa och upptäcka närmiljön. Det är så mycket man missar om man ska försöka maxa programmet hela tiden.

Vad har ni för planer för framtiden?

- Vi är nog ganska nöjda. I somras invigde vi det nya trädhuset för familjer. Det finns ju en risk att man överutvecklar. Vi kan inte ta emot fler än 16 matgäster, och vi har redan nu

The food is excellent, based on meat, nuts, vegetables, mushrooms, herbs and spices from the garden. Served with sweet birch sap and ecological wine.

23 bäddar. Det blir lite bökitigt allting. Vi vill inte tappa det exklusivt genuina.

Är det därför ni inte skyltar från vägen, för att era gäster ska få vara i fred?

- Ja, om de betalar för att bo här ska det inte plötsligt komma folk som traskar genom skogen och tittar in genom fönstret. Det känns ju inget kul, utan är man nyfiken får man boka in sig. Även om det händer att folk ringer och är nyfikna, och har vi inga gäster händer det att vi låter dem komma hit och kika ändå.

Vad gör ni när ni unnar er något?

- Vi känner att vi har allt vi behöver här så när det blir en lugn stund har vi så många härliga ställen att vara på så vi passar på att njuta av det vi skapat.

Urnatur är ert livsprojekt?

- Ja, på ett sätt har vi väl byggt fast oss här, men samtidigt är vi båda noga med att påminna oss om att vi valt det här själva, och skulle det bli så att vi tröttnar, att vi känner att vi inte har lust längre kommer det inte att bli bra, så då får vi lämna över det till någon annan.

Eftersom den råa luftfuktigheten har trängt under skinnnet på mig avrundar jag kvällen med en bra stund i den vedeldade bastun. Iklädd endast handduk famlar jag sedan med snabba steg till mitt trädhus. Det är bäckmörkt så jag navigerar efter ljuset från den tända fotogenlampan som sprider ljus genom fönstren och får huset att se ut som om Holavedskogen har fått nyfiken besök från yttre rymden. 🐾

Text: Albin Wiberg

Foto: Johnny Franzén

In the small house containing the dining area the only light comes from a lit candle and the open fire. It's dark and cosy and made for social interaction and serious conversation, the way it used to be.

60-tal med Hans Edler på Motala Conventions Center.
Se Thomas Petterssons enmansshow "Skadad inte störd".

Höstmys i Motala!

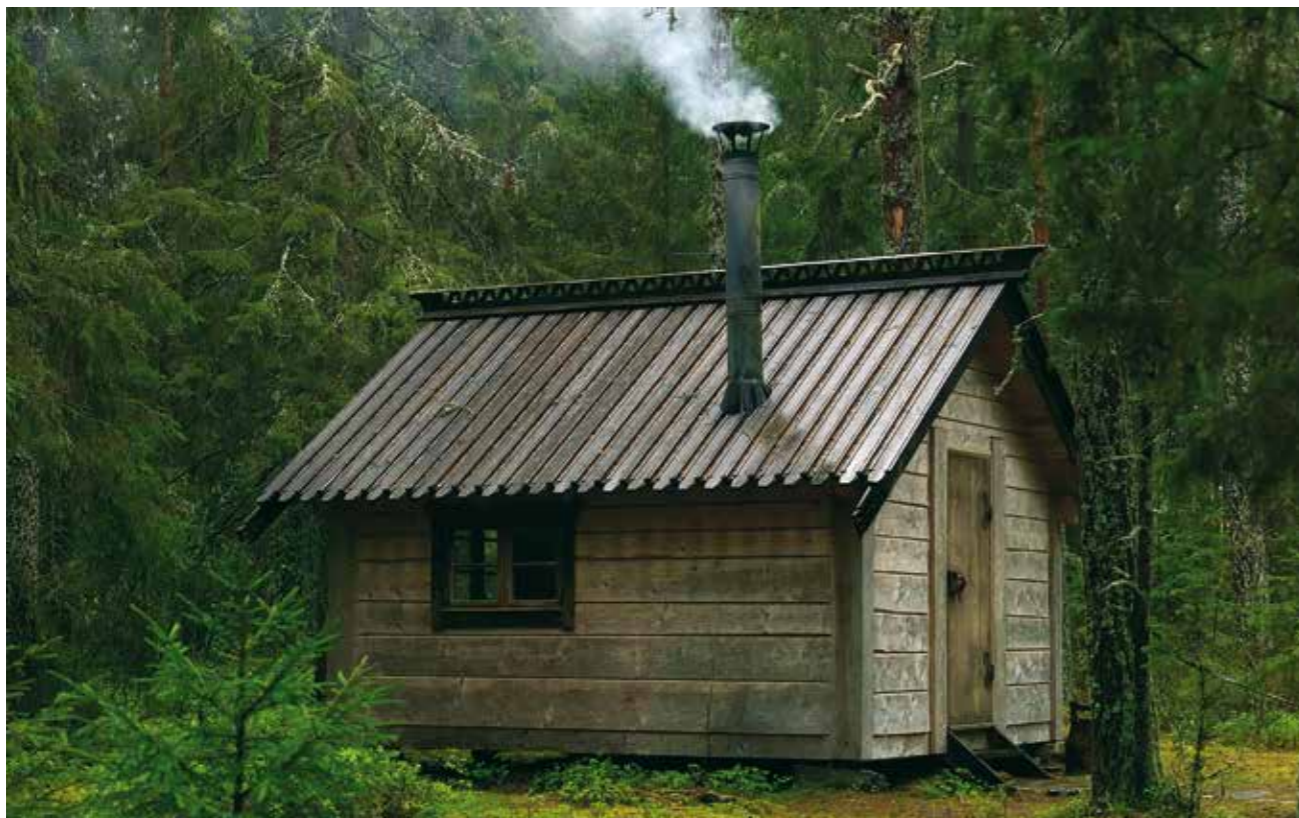
Njut av en höst full av kulturella upplevelser!

Motala erbjuder teater, konserter, musik och underhållning hela hösten. Massor av upplevelser att lysa upp höstens månader med!

Biljetter köper du enkelt hos oss på Motala Turistbyrå.

Varmt välkommen! www.motala.se

"När rocken kom till Sveg" visas av Motala Teaterförening. Foto: Carl Thorborg.

Every inch (almost) of Urnatur is hand made by Håkan. It took 11 years to finish Urnatur eremitage. In 2012 it was awarded the Swedish Eco Tourism prize by Grand Travel Awards, and ranked as one of the 100 best hotels in Europe.

 ELEVEN YEARS have passed since Ulrika Krynitz and Håkan Strotz trimmed the first long-boled pine en route to completion of their environmentally conscious Urnatur wood hermitage, which opened seven years ago. Two pioneers of ecotourism then; living benchmarks within the steadily growing international industry today.

Consequently, it scarcely came as a surprise that they brought home the Grand Travel Awards Ecotourism Prize for 2012, or that the German giant *Der Spiegel* ranks Urnatur as one of Sweden's sharpest green travel destinations. These are, rather, just two validations that the couple's genuine philosophy of life and business concept are in perfect synch with the times. Everyone is pleased. Eventually even Ulrika and Håkan.

It is tempting and dangerously easy to believe that Håkan Strotz and Ulrika Krynitz are a classic example of reactionary back-to-earth agrarians. A preconception that could not be more off the mark. At Urnatur the byword is full speed ahead. Here one encounters the future, not the traditional past, with nature as an obvious nexus in the operation – indeed, in existence as a whole.

“We are not much at extolling ourselves. We received a distinction in Germany as one of the 100 best hotels in Europe, and as one of the ten best in our category. They sent

a placard that we could put up, but I don't know if we want to go along with that. People who find their way here can judge for themselves.”

A little later it's time for dinner in the small dining cottage. The fire in the open fireplace radiates warmth and dries the damp clothes on our bodies. Candle flames flutter in the draught and cast light in the gloom. After a while daughter Siri comes in with a tall glass carafe of water, placing it in the middle of the table.

“Please help yourself, birch sap!”

On ample plates we are served the farm's own lamb burgers with ramsons butter and a divine mixture of red beets, Jerusalem artichoke, mushrooms and sunflower seeds. Accompanied by a bottle of Raccolto cabernet sauvignon. Organic, naturally.

Since the raw atmospheric humidity has penetrated my skin, I round off the evening with a good interlude in the wood-fired sauna. Wrapped in a towel, I then pad with quick steps to my wooden house. It is pitch black so I navigate by the light from a lit paraffin lamp that emits light through the window and makes it seem as if Holaved Forest has got a curious visit from outer space. 🐾

Text: Albin Wiberg
Photo: Johnny Franzén

Långt borta är närmare än du tror

Brett utbud av charter och reguljärflyg från Östergötland

Upptäck enkelheten i att flyga från någon av regionens två internationella flygplatser. Du når tusentals resmål över hela världen via Helsingfors, Köpenhamn och Amsterdam samt många soliga platser med direktcharter.

Vi ses på väg ut i världen!

www.linkopingcityairport.se
www.norrkopingflygplats.se

Bakom ratten missar man mycket

Släpp blicken från vägen och upptäck Östergötland med oss.

Med våra bussar och Östgotapendeln hittar du vägen genom härliga landskap till fina kultur- och naturupplevelser, mat och shopping. Vad sägs om att besöka något av länets alla vackra slott, vandringsleder, Kinda- och Göta kanal, sjöar eller skärgården? För barnen kan säkerligen Kolmårdens djurpark, Motala motormuseum och Fenomenmagasinet i Gamla Linköping locka, och för dem blir själva resan en stor del i upplevelsen.

På vår webbplats kan du läsa mer om trafiken och hur du köper din biljett.

Välkommen ombord!

Kundservice 0771-21 10 10 • www.ostgotatrafiken.se